

EL JUDICI

L'expedient del judici sumaríssim a Joan Peiró fou el número 1156-V i consta de 140 folis. Es va obrir el 31 de desembre de 1941 i fins el 21 de juliol de 1942 no es va tancar, fet insòlit perquè normalment les sentències de mort s'efectuaven en dos mesos. La dilatació en el temps va donar a la família, als amics i als cenetistes, certes esperances, però la sentència ja estava dictada des de la seva detenció. El judici va ser una farsa.

El volum del sumaríssim indica el seu caràcter excepcional, però també ho és la qualitat dels testimonis que hi intervingueren. En total declararen al jutjat o bé per escrit: 2 religiosos de Mataró -que van declarar per pròpia voluntat-, 6 militars, 6 jutges i funcionaris de justícia i de presons (afavorits per Peiró), 9 empresaris, encarregats i propietaris (afavorits per Peiró) i 5 treballadors i persones de dretes. A més a més, hem de sumar el testimoni polític del dirigent falangista Luis Gutiérrez Santa Marina que va avalar que Peiró havia estat "enemic dels excessos dels incontrolats i que havia protegit a persones perseguides".

Francesc Belis, cosí de Joan Peiró, i el director de la cooperativa del Forn del Vidre de Mataró, Andreu Serra Vicens, es mobilitzaren per localitzar persones que testifiquessin per escrit. Així van facilitar la feina al defensor militar, persona que –sorprenentment- va ser molt receptiva i es va implicar de manera fervent en la defensa de Peiró.

Totes les declaracions jurades i certificades foren li favorables, però el mateix dia del tancament del sumaríssim es va conèixer la sentència: condemnat a mort.

Tres dies més tard, el 24 de juliol de 1942, Joan Peiró i Belis, fou afusellat amb 7 sindicalistes més al Camp de Tir de Paterna. Avui, 75 anys després, volem recordar a tots ells de manera sentida.

NOTES BIOGRÀFIQUES DELS AFUSELLATS

1-Decoroso Edo Clarià, 24 anys, serrador mecànic, solter, natural de Llucena (València)

Salva 1

2-Bartolomé Flores Sáiz, 33 anys, mariner, casat, dirigent de la CNT, natural del Port de Sagunt (València).

Salva 2

3-Luis Garrote Martínez, 40 anys, barber, casat, natural de Requena (València)

Salva 3

4-Juan Gómez Subiela, àlies "El Gadea", 34 anys, venedor ambulat, natural de Benaguasil (València)

Salva 4

5-Agustín Peiró Viciano, 32 anys, llaurador, natural de Miramar (València)

Salva 5

6-Mariano Sanchis Angulo, 46 anys, llaurador, solter, natural d'Alcúdia, Regidor -i més tard- tinent d'alcalde de la Comissió Gestora Municipal.

Salva 6

7-José Mª Tomàs Navarro, 30 anys, llaurador, natural de Nàquera (València)

Salva 7

8-I el meu besavi*, Joan Peiró i Belis, de 55 anys, dirigent de la CNT, Ministre d'Indústria de la IIa República l'any 1936, natural de Sants (Barcelona)

Salva 8

**Nota llegida per Anna Roure Malagelada, néta de Guillermina Peiró i Olives, besnéta de Joan Peiró i Belis.*